

Fyrstikkalleen skole

F21

VALG AV PROGRAMFAG

VG2 OG VG3

2023/2024

REALFAG

KJEMI

Kjemikere er viktige bidragsytere i utviklingen av mange vesentlige fagområder. Fordi programfaget fokuserer på miljø og bærekraftig utvikling, vil mange mene de er blant de aller viktigste fagpersonene som bidrar til å redde menneskene og jorda.

Hva får du kunnskap om:

- Praksiser og tenkemåter i kjemi – bruke modeller og metoder, og hvordan disse er knyttet til eksperimenter og forsøk
- Kjemiske bindinger og strukturer – stoffers oppbygning og egenskaper
- Kjemiske reaksjoner – hvordan og hvorfor stoffer reagerer
- Anvendt kjemi – gjøre analyser og forstå hvordan kjemiske stoffer virker på individ og samfunn

Hvordan jobber vi i faget:

Undervisningen i kjemifaget består blant annet av teori, beregninger og praktiske forsøk. Vi jobber med fagbegreper og modeller for å beskrive, forklare og drøfte kjemifaglige problemstillinger. Det er en god del beregninger i kjemifaget, spesielt i kjemi 2. I både kjemi 1 og 2 er støkiometriske beregninger sentralt, og det vil være aktuelt med utregninger i forbindelse med for eksempel pH i syrer og baser, og elektrokjemi i kjemi 2. Praktisk arbeid innebærer å kunne bruke utstyr i forsøk i laboratoriet, og å bruke observasjoner fra forsøk i faglige forklaringer. Programmering og simuleringer brukes til å modellere for å utforske kjemiske fenomener.

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Delta i samfunnsdebatten
- Utvikle nye materialer og energikilder
- Jobber innen bioteknologi
- Jobber innen nanoteknologi
- Jobber innen medisin
- Jobber innen farmasi
- Jobber innen miljøfag

Kjemi består av to programfag:

Kjemi 1 og Kjemi 2. Kjemi 2 bygger på Kjemi 1.

Hovedtema Kjemi 1

- Kjemiske bindinger og reaksjoner
- Støkiometri
- Termokjemi
- Organisk kjemi
- Kjemiske likevekter
- Syrer og baser

Hovedtema Kjemi 2

- Løselighet og kjemiske likevekter
- Elektrokjemi
- Organiske reaksjoner og analyse
- Biologiske makromolekyler
- Sure og basiske løsninger og buffere
- Spontanitet og katalyse

FYSIKK

Kunnskap om fysikk legger grunnlag for kreativitet og kritisk sans som kan brukes i mange jobber. Også i praktiske situasjoner i hverdagen kan fagkunnskap i fysikk sørge for bedre beslutninger. Matematisk interesse er en fordel.

Hva får du kunnskap om:

- Forskjellen på kunnskap som er vitenskapelig basert og den som ikke er det
- Fysikkens begreper, symboler og språk
- Sammenheng mellom teori og praktisk laboratoriearbeid
- Fagets historiske utvikling
- Hvordan den virkeligheten kan beskrives ved hjelp av matematikk

Hvordan jobber vi i faget:

- Utforskning av teorier og modeller i fysikk
- Problemløsning
- Praktiske forsøk
- Programmering

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Forstå hvordan fysikk påvirker samfunnsliv, natur og miljø
- Flere studier i høyere utdanning
- Jobber innen forskning
- Jobber innen ingeniørfag
- Jobber innen teknologi

Kjerneelementer i fysikk:

- Praksiser og tenkemåter i fysikk
- Energi og energioverføring
- Krefter og felt
- Materie, tid og rom

Vi tilbyr to programfag i fysikk:

Fysikk 1 og Fysikk 2, som bygger på fysikk 1.

Temaer i fysikk 1 er bl.a.:

- Mekanikk
- Energi
- Kjernefysikk
- Astrofysikk
- Elektrisitet

Temaer i fysikk 2 er bl.a.:

- Mekanikk
- Energi
- Elektromagnetisme
- Relativitetsteori
- Kvantefysikk

BIOLOGI

Biologifaget i stadig utvikling, kanskje mer enn de fleste. Biologi er et fag som bidrar til økt bevissthet om menneskets plass i helheten, og biologisk kunnskap er helt nødvendig for å ta vare på natur og miljø.

Hva får du kunnskap om:

- Hvordan forskere jobber gjennom den naturvitenskapelige metode
- Anatomi og fysiologi i menneskekroppen og andre organismer
- Celle- og molekyllærbiologi
- Biotechnologiske spørsmål
- Modeller som kan utvikle ny teori
- Evolusjon og forståelse for hvordan naturen henger sammen.
- Miljøutfordringer og bærekraftig utvikling

Hvordan jobber vi i faget:

I faget jobber vi både med modeller, og lærer teori, gjennom praktiske forsøk og ute i felt.

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Studier innen biologi, helsefag og relaterte områder
- Økt glede og respekt for naturen.
- Forståelse for miljømessige utfordringer og mulige løsninger på disse.
- Jobber innen forskning
- Jobber innen helse
- Jobber innen naturforvaltning

Vi tilbyr to programfag i Biologi:

Biologi 1 og Biologi 2

Kjerneelement i Biologi:

- Praksiser og tenkemåter i biologi
- Biologiske system
- Biologiske prosesser
- Biologi i samfunnet

Biologi består av to programfag - Biologi 1 og Biologi 2. Disse fagene kan velges uavhengig av hverandre.

Tema Biologi 1

- Systematikk
- Cellebiologi
- Livsprosesser
- Økologi/Biologisk mangfold
- I Biologi 1 bruker vi mye tid på å se på hvordan forskjellige organismer løser livets utfordringer.

Tema Biologi 2

- Økologi
- Energi
- DNA
- Genetikk og genteknologi
- Evolusjon
- I Biologi 2 bruker vi mye tid på å se på hvordan livets oppgaver løses på cellenivå.

INFORMASJONSTEKNOLOGI

Dette er et fag som har hatt enorm betydning for samfunnsutviklingen de siste tiårene. På kort tid har IT forandret hvordan vi kommuniserer, skapt mange nye arbeidsplasser og blitt en stor del av dagliglivet. Antagelig vil det fortsette sånn, og med kunnskap innen IT er man forberedt på problemløsning innen mange fagområder.

Hva får du kunnskap om:

- Kreativ tenkning og problemløsning
- Formulering av presise beskrivelser og generelle mønstre
- Strukturering og automatisk behandling av alle typer data
- Bruk av moderne teknologi og utviklingsverktøy

Hvordan jobber vi i faget:

- Mye bruk av datamaskin
- Mange mindre oppgaver
- Prosjekter

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Godt grunnlag for videre studier innen mange fagområder
- Jobber innen de fleste bransjer
- Skape nye jobber

Informasjonsteknologi består av to programfag: informasjonsteknologi 1 og informasjonsteknologi 2, som kan velges uavhengig av hverandre. Det anbefales å velge IT1 før man tar IT2.

Vi tilbyr to programfag i informasjonsteknologi:

Informasjonsteknologi 1:

Temaer:

- Nettsider med HTML og CSS
- Programmering i JavaScript
- Informasjonsteknologi i samfunnet

Informasjonsteknologi 2:

Temaer:

- Objektorientert programmering i Python
- Systemutvikling
- Lagring og tolking av data

MATE- MATIKK R1 & R2

Matematikk R handler om å forstå moderne anvendelser av matematikk i realfaglige og samfunnsfaglige sammenhenger. Faget gir deg mulighet til å utvikle et presist språk for kritisk tenkning, evne til problemløsning og matematisk forståelse. Matematikk R handler om å tilegne seg og forstå matematiske verktøy og om å anvende verktøyene i utforskning og analyse av problemstillinger knyttet til realfag og samfunn. **Kompetanse om teoretiske og praktiske anvendelser av matematikk forbereder deg til videre arbeid og utdanning som stiller krav om matematisk forståelse.**

Hva får du kunnskap om:

- Utforskning av matematiske ideer og problemløsningsstrategier
- Modellering av natur og samfunn og anvendelser av disse modellene
- Resonnering og argumentasjon
- Hvordan representere og kommunisere på et matematisk språk
- Hvordan generalisere ved å oppdage sammenhenger og strukturer

Hvordan jobber vi i faget:

- Individuelt arbeid
- Øve på å formulere seg skriftlig og muntlig på en matematisk presis måte
- Løse problemer med og uten digitale hjelpemidler
- Bruke programmering til å løse problemer

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Studier og jobb innen naturvitenskap
- Studier og jobb innen medisin
- Studier og jobb innen teknologi
- Studier og jobb innen datafag
- Studier og jobb innen økonomi
- Studier og jobb innen utdanningssektoren
- Studier og jobb innen ingeniør

Vi tilbyr to programfag i matematikk R:

R1:

Temaer

- Funksjoner
- Derivasjon
- Vektorer
- Modeller

R2:

Temaer

- Følger og rekker
- Integrasjon
- Trigonometri
- Modeller
- Romgeometri

MATE- MATIKK S1 & S2

Matematikk S handler om å forstå moderne anvendelser av matematikk i økonomiske og samfunnsfaglige sammenhenger. Faget gir deg mulighet til å utvikle matematisk forståelse og evne til å løse matematiske problemstillinger. **Matematikk S** handler om å tilegne seg og forstå matematiske verktøy og om å anvende verktøyene i utforskning og analyse av forhold og problemstillinger knyttet til samfunn og økonomi. **Kompetanse om teoretiske og praktiske anvendelser av matematikk forbereder deg til videre arbeid og utdanning som stiller krav om matematisk forståelse.**

Hva får du kunnskap om:

- Forståelse og evne til å analysere vesentlige samfunnsproblemer
- Matematikk som hjelpemiddel innen økonomi, helse, miljø og globalisering
- Universet, naturgitte og samfunnsmessige sammenhenger
- Utrekninger med og uten digitale hjelpemidler

Hvordan jobber vi i faget:

- Individuelt arbeid
- Øve på å formulere seg skriftlig og muntlig på en matematisk presis måte
- Løse problemer med og uten digitale hjelpemidler
- Bruke programmering til å løse problemer

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Studier og jobb innen medisin
- Studier og jobb innen økonomi
- Studier og jobb innen utdanningssektoren

Vi tilbyr to programfag i matematikk S:

S1:

Temaer

- Grenseverdier og kontinuitet
- Derivasjon
- Sannsynlighet
- Modeller

S2:

Temaer

- Følger og rekker
- Integrasjon
- Sannsynlighet
- Modeller

SPRÅK, SAMFUNNSFAG OG ØKONOMI

ØKONOMI- STYRING OG ØKONOMI OG LEDELSE

Økonomi og bærekraft henger sammen. I fagene Økonomistyring og Økonomi og ledelse lærer du hvordan man ser på lønnsomhet både fra et bedriftsøkonomiske perspektiv og fra et mere samfunnsøkonomisk bærekraftsperspektiv. Strukturendringer og økt globalisering fører til endringer som påvirker både samfunnet og den enkelte. Det er viktig å forstå økonomiske sammenhenger for å forstå endringer i samfunnet.

Hva du bør ha på forhånd:

- Nysgjerrighet på hvordan økonomi påvirker samfunnet
- Motivasjon for å arbeide med både teoretiske og praktiske oppgaver
- Nysgjerrighet på hvordan økonomi påvirker bedrifter og samfunnet.
- Du behøver ikke være god i matematikk, men du bør synes det er greit å jobbe med tall ferdigmodeller i Excel.

Hva du får kunnskap om:

- Planlegging og oppfølging av økonomi (Herunder regnskap og budsjettering)
- Samspillet mellom økonomi og miljø
- Samarbeid, refleksjon og analyse
- Hvordan skrive en god rapport basert på økonomiske analyser

Hva du kan bruke kunnskapen til:

- Studier og jobb innen økonomifag
- Studier og jobb innen markedsføring
- Studier og jobb innen innovasjon
- Studier og jobb innen industrien

Næringslivsøkonomi består av to programfag:

Økonomistyring og Økonomi og ledelse:

(Økonomi 1 og Økonomi 2)

MARKEDS- FØRING OG LEDELSE 1 OG 2

Uansett hva du skal jobbe med i fremtiden, så vil du på en eller annen måte drive med markedsføring. Har du interesse for hvordan næringslivet fungerer, hvorfor noen bedrifter lykkes bedre enn andre og hva som påvirker kundene til å kjøpe det de gjør? Da er dette faget for deg.

Hva du får kunnskap om:

- Hvordan tilbud synliggjøres og forbruk påvirkes
- Hvordan en bedrift fungerer internt og eksternt
- Markedsføringsteorier, -analyser og -strategier
- Lovbestemmelsene knyttet til markedsføring
- Norske og internasjonale bedrifter
- Aktuelle saker

Hvordan vi jobber med faget:

Teori og praksis går hånd i hånd i markedsføringsfaget. Derfor er timene og vurderingene varierte. Eksempler fra nasjonale og internasjonale bedrifter benyttes som utgangspunkt for diskusjoner, prosjekter og vurderinger. Vi benytter også muligheten til å dra på bedriftsbesøk om vi får anledning til det. I fremtiden vil vi trenge flere gründere som skaper arbeidsplasser i Norge. Undervisningen bærer preg av hva som skal til for å lykkes i norske eller globale markeder. Sammen har vi rett og slett et nysgjerrig og kritisk blikk på hvordan markeds-mekanismene fungerer. I timene tester vi ut enkelte produkter i klasserommet, eksempelvis brus. Dette gir oss en forståelse av hvor viktig det er å ha en sterk merkevare.

Hva du kan bruke kunnskapen til:

- Studier innenfor markedsføring og ledelse, økonomi og entreprenørskap
- Andre typer studier som eksempelvis juss, samfunnsøkonomi, IT, psykologi og sosiologi.
- Stillinger der du vil ha nytte av markedskompetanse som eksempelvis produksjef, markedskoordinator, markedskonsulent, markedssjef, kategorisjef, innkjøper eller digital markedsfører.
- Jobber knyttet til reklame, markedskommunikasjon, salg, økonomi, personal, ledelse og logistikk.

Markedsføring og ledelse består av to programfag: markedsføring og ledelse 1 og markedsføring og ledelse 2, som bygger på markedsføring og ledelse 1.

Programfag: Markedsføring og ledelse 1

Hovedområder:

- Perspektiv på markedsføring, samfunn og forbruker
- Markedsføringens grunnpillarer
- Konkurransediplene produkt, pris, plass og påvirkning
- Ledelse, personale og spilleregler

Programfag: Markedsføring og ledelse 2

Hovedområder:

- Markedsføring i en ny tid
 - Introduksjon og grunnleggende prinsipper
- Grønn og ærlig markedsføring
- Valg av målgrupper og konkurransemidler i en digital tidsalder

SOSIOLOGI OG SOSIAL- ANTROPOLOGI

I sosiologi og sosialantropologi vil du lære om samspillet mellom mennesker og samfunn i ulike kulturer. Faget kan hjelpe deg med å forstå hvordan samfunn fungerer, hvordan det påvirker menneskene i samfunnet og hvordan menneskene påvirker samfunnet. Hvordan påvirker du samfunnet og hvordan påvirker samfunnet deg?

Dersom du velger dette faget bør du ha en interesse for mennesker og samfunn, og like å diskutere dette. Du bør være nysgjerrig på samfunnsproblemer rundt omkring i verden, hvordan disse ble til, og hvordan de kan løses. Sist men ikke minst burde du være nysgjerrig på andre kulturer og levestett!

Hva får du kunnskap om:

- Samfunnsvitenskapelige tenkemåter og forskningsmetoder
- Kulturforståelse
- Produksjon og arbeid i Norge og verden
- Sosiale forskjeller i Norge og verden
- Mennesker, samfunn, og hvorfor vi gjør som vi gjør

Hvordan jobber vi i faget:

- Vi bruker teori til å diskutere og finne forklaringer på ulike situasjoner og eksempler fra den virkelige verden
- Vi har klasseromsdiskusjoner og utforskende prosjektarbeid
- Alle får gjennomføre sitt eget forskningsprosjekt

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Dette faget er relevant for de fleste videre studier, spesielt samfunnsvitenskapelige studier.
- Du lærer å tenke og arbeide selvstendig
- Du lærer å utvikle egne prosjekter
- Du får relevant kunnskap for alle typer jobber hvor det er viktig med kunnskap om samspillet mellom menneske og samfunn, som f.eks barnevern, sosionom, lærer, markedsføring, næringsutvikling og HR

POLITIKK OG MENNESKE- RETTIGHETER

Politikk og menneskerettigheter er faget for deg som vil forstå bedre hvordan politikk påvirker livene våre, lokalt og ute i den store verden. I løpet av ett år med POM vil du som elev stille godt rustet akademisk til å studere videre, samtidig som du finner ut mer om deg selv og dine politiske meninger.

Hva får du kunnskap om:

- Politisk filosofi og ideologi
- Det norske politiske systemet
- Det internasjonale politiske systemet
- Globale konflikter

Hvordan jobber vi i faget:

I POM vektlegger vi at elevene skal være så aktive som mulig. Det legges opp til mye samtale i klasserommet, slik at vi bedre kan forstå vanskelige saker på nasjonalt og internasjonalt plan. I løpet av ett år inviterer vi inn flere gjester til å snakke med elevene om en stor variasjon av saker. Tidligere besøkende inkluderer USA-ekspert Henrik Heldahl, vararepresentant på Stortinget Agnes Viljugrein og terrorforsker Jacob Ravndal. Dere vil også få invitasjon om å være med på livesendt intervju i Oslo Rådhus med vinnerne av Nobels fredspris.

Hva kan du bruke kunnskapen til:

Kunnskapen du får i løpet av ett år med POM vil være nyttig for alle som skal studere videre da vi trener på flere av egenskapene du trenger for å bli en god student. Alle som ønsker å studere humanistiske, økonomiske, kulturelle eller politiske fag vil få god utbytte av dette faget. Kunnskapen du får om politikk i lokal og global målestokk er i tillegg noe du tar med deg resten av livet.

PSYKOLOGI 1 OG 2

Psykologi handler om å forstå menneskers tanker, emosjoner og atferd. Faget gir deg også trening i vitenskapelig-kritisk tenkemetode og du får kjennskap til hvordan psykologisk forskning foregår. Gjennom å studere psykologi får du bedre forståelse for hvorfor vi reagerer og tenker og føler som vi gjør og at det kan være mange ulike årsaker til atferd, på både godt og vondt. Dette faget kan gjøre deg til et mer empatisk menneske og det kan hjelpe deg til å forstå både dine egne og andres reaksjoner og handlinger.

Hva får du kunnskap om:

- Vitenskapelig og kritisk tenkning
- Hva som hemmer og fremmer psykisk helse
- Samspillet mellom arv og miljø
- Hvordan samspill med andre mennesker påvirker oss
- Begreper, teorier og modeller som forklarer psykologiske fenomener
- Hva som påvirker oss og hvordan vi utvikler vår personlighet

Hvordan jobber vi i faget:

- Vi lærer teori og begreper slik at vi kan utforske, diskutere og anvende psykologiske teorier og forskning for å forklare menneskelige reaksjoner, tanker og følelser

- Vi produserer skriftlige og muntlige tekster i ulike sjangre
- Vi utfører prosjektarbeid

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Ledelse
- Studier innen psykologi eller helsefag
- Undervisning
- Alle yrker hvor du må samhandle med og forstå andre mennesker

Psykologi består av to programfag: psykologi 1 og psykologi 2, som kan velges uavhengig av hverandre. Det anbefales å velge psy1 før man tar psy2.

Programfag: Psykologi 1

Kjerneelementer:

- Vitenskapelig og kritisk tenkning
- Menneskelig utvikling og samspill
- Tanker, emosjoner og atferd

Programfag: Psykologi 2

Kjerneelementer:

- Psykologi som teori og metode
- Sosiale prosesser
- Kommunikasjon
- Psykisk helse

HISTORIE OG FILOSOFI 1 OG 2

Historie og filosofi handler om å utvikle selvstendig filosofisk tenkning og forståelse av hvordan mennesket og samfunnet er formet av historie og selv skaper historie.

Hva du bør ha på forhånd:

- Interesse for historiefaget
- Nysgjerrighet for filosofiske spørsmål
- Et ønske om å forstå deg selv og en komplisert verden

Hva får du kunnskap om:

- Historiske perioder fra antikken til og med moderne tid
- Religion og filosofi fra antikken til og med moderne tid
- Bakgrunn for hvorfor verden ser ut slik den gjør

Ferdigheter og evner du vil få i faget:

- Evne å utforske deg selv og hva du vil i livet
- Klare å se ting fra flere ulike perspektiver
- Evnen til å til å forstå hvordan vi er historieskapt og historieskapende (historiebevissthet)
- Få forståelse for historiske og filosofiske bakgrunner til idealer og verdier
- Evne å tenke kritisk, se sammenhenger, men også avkrefte sammenhenger der de ikke finnes (konspirasjonsteorier)
- Kunne jobbe selvstendig og mestre komplekse utfordringer på egenhånd.

Hvordan jobber vi i faget:

- Jobbe med varierte historiske kilder
- Diskusjoner om etiske og filosofiske spørsmål
- Diskusjoner basert på spillefilmer, dokumentarer og andre kilder
- Selvstendig arbeid i dybden innenfor temaer som du selv synes er spennende og viktig
- Sette deg inn i valgfrie tema over tid hvor du får jevnlig tilbakemelding

Hva kan du bruke kunnskapen til

- Aktiv deltakelse i demokratiet
- Håndtere motgang i livet
- Alle høyere studier krever fagene exphil og exfac som faget forbereder det på.
- Jobber i mange bransjer hvor det er viktig å tenke kritisk og kreativt

Programfag: Historie og filosofi 1

Hva jobber vi med i HiFi 1:

- Utforske historiske perioder fra antikken til moderne tid
- Utforske religion og filosofi fra antikken til moderne tid

Temaer som utforskes:

- Historieforståelse, - bevissthet og -bruk
- Fellesskap, produksjon og forbruk
- Eksistens og mening
- Etikk og empati

Programfag: Historie og filosofi 2

Hva jobber vi med i HiFi 2:

- Utforske historiske perioder fra moderne tid
- Utforske religion og filosofi fra moderne tid

Temaer som utforskes:

- Mennesket i moderne tid
- Kunnskap og sannhetssøken
- Eksistens og mening
- Politiske ideer og idelogier
- Historieforståelse, - bevissthet og -bruk

RETTSLÆRE 1 OG 2

ENGELSK SOM PROGRAMFAG

Engelsk programfag handler om språk- og kommunikasjonsutvikling, og skal bidra til danning og identitetsutvikling. Faget skal bidra til å utvikle elevenes interkulturelle forståelse, økt forståelse av allsidigheten i det engelske språket og av betydningen av å bruke et situasjonstilpasset språk. Det å lære engelsk har stor betydning for elevene i utdanning, i arbeidslivet og i samhandling med mennesker fra hele verden.

Hva får du kunnskap om:

- Presis og avansert bruk av engelsk, skriftlig og muntlig
- Avanserte lese-, lytte-, tale-, og skrivestrategier på engelsk
- Utvalgte engelskspråklige lands språklige, kulturelle, og politiske innflytelse i verden
- Samfunnsmessige, politiske, og historiske forhold i utvalgte engelskspråklige land
- Engelskspråklig litteratur og kultur

Hvordan jobber vi i faget:

- Vi jobber mye individuelt, men mest i par og grupper
- Vi utforsker avanserte engelskspråklige ord- og uttrykk
- Vi utforsker utfordrende sider ved engelskspråklig grammatikk
- Vi leser, analyserer, og diskuterer skriftlige og muntlig tekster i forskjellige sjangre
- Vi produserer skriftlige og muntlige tekster i forskjellige sjangre

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Studier ved universitet og/eller høyskole
- Internasjonalt samarbeid
- Reise og fritid

Vi tilbyr to programfag i Engelsk:

Engelsk 1
Engelsk 2

Rettslære handler om å forstå hvordan rettsregler regulerer livet vårt og ivaretagelsen av et demokratisk samfunn. Faget gir deg også trening i kritisk tenking og du får kunnskap om sammenhengen mellom rettsregler og etikk. Ved å studere rettslære får du kompetanse om hvilke rettigheter og plikter du som enkeltindivid har i tillegg til regler som gjelder internasjonalt. Rettslære er et fag som vil utfordre deg til å vurdere en sak fra flere sider og komme med relevante argument. Dette er kompetanse du får bruk for i videre utdanning og arbeidsliv.

Hva får du kunnskap om:

- Juridisk metode og kritisk tenking
- Bruke rettskilder for å løse rettsspørsmål
- Sammenhengen mellom juss og etikk
- Det internasjonale rettssystemet
- Lovverket som en del av kulturarven og demokratiet
- Rettigheter og plikter en har som deltaker i samfunnet

Hvordan jobber vi i faget:

- Vi lærer juridisk metode slik at vi kan utforske, diskutere og bruke rettskilder for å løse rettsspørsmål
- Vi produserer ulike skriftlige tekster
- Vi gjennomfører ulike muntlige oppgaver, for eksempel prosedyre
- Vi gjennomfører prosjektarbeid
- Vi prøver å få til besøk i tingretten og invitere fagfolk utenfra

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Finne ut av rettslige spørsmål som dukker opp i ditt dagligliv
- Studier innen de fleste fag
- De fleste yrker har behov for juridisk kompetanse

Rettslære består av to programfag: rettslære 1 og rettslære 2. Disse kan velges uavhengig av hverandre. Metodelære er et hovedområde i begge fagene og har samme innhold. Det anbefales å velge rettslære 1 for en tar rettslære 2.

Programfag: Rettslære 1

Hovedområder:

- Norge som rettsstat og metodelære
- Familierett
- Arverett
- Arbeidsrett og likestilling
- Avtalerett
- Forbrukerrett og angrerett

Programfag: Rettslære 2

Hovedområder:

- Norge som rettsstat og metodelære
- Erstatningsrett
- Demokrati og Menneskerettigheter
- Forvaltningsrett
- Strafferett
- Miljørett
- Personvern

ENTRE- PRENØRSKAP OG BEDRIFTS- UTVIKLING

Har du noen gang drømt om å starte din egen bedrift? I **entreprenørskap og bedriftsutvikling** jobber vi med ungdomsbedrift som metode. Det betyr at du gjennom året skal starte og drive din egen bedrift i samarbeid med andre. Du får jobbe med det som interesserer deg og en idé du har tro på. I tillegg er faget det eneste der du faktisk kan tjene penger mens du går på skole.

Entreprenørskap og bedriftsutvikling handler om å få innsikt i etablering og videreutvikling av virksomheter, både nasjonalt og internasjonalt. Faget er praksisnært, og du får mulighet til å danne deg et nettverk du kan ta med deg resten av livet. Dette faget er for deg som ønsker å få en kickstart i framtidig arbeidsliv.

Hva får du kunnskap om:

- Hvordan du skal starte, drive og avslutte egen bedrift.
- Pitch, produktutvikling, innovasjonsprosesser, lage forretningsplan/strategiplan/markedsplan og økonomi.
- Hvordan du kan skape en lønnsom bedrift.
- Hvordan en bedrift fungerer internt og eksternt.
- Innovasjon, verdiskaping og bærekraft.

Hvordan jobber vi i faget:

- Aktuelle bransjer og bedrifter blir brukt som utgangspunkt i case. Undervisningen og vurderingene er varierte, og vi prioriterer også bedriftsbesøk når det er mulig.
- Delta på ulike kurs og konkurranser for oppstartbedrifter med mulighet til å vinne premier.

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Videre studier og jobber innenfor mange fagområder, men spesielt: markedsføring, økonomi, business, entreprenørskap og ledelse.
- Til å etablere egen bedrift.

Entreprenørskap og bedriftsutvikling består av to programfag: entreprenørskap og bedriftsutvikling 1 og 2, som kan velges uavhengig av hverandre. Det anbefales å velge ENT1 før man tar ENT2.

Vi tilbyr to programfag i entreprenørskap og bedriftsutvikling:

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1:

Temaer:

- Innovasjon
- Verdiskaping og bærekraft
- Strategi og virksomhetsutvikling

Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2:

Temaer:

- Innovasjon
- Verdiskaping og bærekraft
- Strategi og virksomhetsutvikling

MEDIER OG KOMMUNIKASJON

A woman in a black long-sleeved crop top and blue jeans is captured mid-jump in front of a large blue backdrop. She is holding onto a horizontal bar above her head with both hands. The studio is equipped with professional lighting, including two large softboxes on stands labeled 'Portafite' and a camera on a tripod. The background features a wall with posters, including one of a woman's face. The floor is dark and reflective.

LYDDESIGN

Faget gjør deg bevisst på lydproduksjoner for musikk, film, TV, spill, mobil, nett og podcast, og hvordan du kan utvikle dine egne lyduttrykk.

Hva får du kunnskap om:

Du lærer å spille inn musikk, podcast og reklame, og produsere lyddesign som f.eks. til film og spill. I tillegg får du erfaring med live-miks av musikk og andre direktesendinger.

Hvordan jobber vi i faget:

Vi jobber praktisk og bransjenært både i våre to lydstudioer, gjør redigering individuelt på egne maskiner eller felles i lydstudio. I tillegg er vi ute og gjør opptak med bærbart opptaksutstyr.

Hva kan du bruke kunnskapen til:

Lyddesign kan du bruke til egne, kreative musikkproduksjoner, eller du kan bli lydteknikker eller produsent for større medieproduksjoner. Du kan også studere videre på høyskole, og jobbe innenfor et bredt felt innen mediebransjen som lyddesigner.

TEKST

Har du lyst til å kunne fange virkeligheten med ord? Da bør du velge tekstfaget. Å kunne skrive gode tekster vil du ha nytte av resten av livet. Du skal kanskje skrive oppgaver på høyskolen eller universitetet, eller du skal jobbe som journalist, manusforfatter eller i reklamebransjen. I de fleste yrker og i mange situasjoner i livet, vil det være viktig å være en god skriftlig formidler. I tekstfaget vil du lære hvordan du bygger opp en god tekst, og hvordan du kan formidle et budskap slik at det interesserer og treffer leseren. Du kommer rett og slett til å bli bedre til å skrive. Og til å fange virkeligheten med ord.

Hva får du kunnskap om:

- Å produsere, utforme og ferdigstille tekster i forskjellige sjangre til ulike plattformer
- Å jobbe kreativt med ideer
- Å skrive, formidle og bygge opp gode tekster som gjør leserne nysgjerrige
- Å stille gode spørsmål
- Å intervju mennesker og skildre opplevelser
- Å innhente informasjon og gjøre grundig og målrettet research
- Å bruke et informativt og nøytralt språk
- Å bruke et kreativt språk med litterære virkemidler
- Å bruke ulike fortellermodeller og måter å bygge opp en tekst på
- Å beherske kildekritikk, etikk og grunnleggende mediekunnskap
- Å bruke og forstå dramaturgi, retorikk og fortellerteknikker i ulike tekster.

Hvordan jobber vi i faget:

- Du får produsere tekster innen sjangre som reportasjer, portrettintervjuer, nyhetsartikler, kreative tekster, og sammensatte tekster (tekst og foto/video)
- Vi jobber slik man gjør i virkeligheten. Det vil si at du enten får muligheten til å gjøre et konkret oppdrag, som å skrive en artikkel for en avis, eller vi lager oppdraget så likt virkeligheten som mulig.
- Du får veiledning av lærere med profesjonell journalistbakgrunn som arbeider i mediebransjen og lever av å skrive
- Du får muligheten til å reise ut i virkeligheten utenfor skolen og møte interessante og spennende mennesker
- Du får muligheten til å prøve deg på profesjonelle oppdrag for reelle oppdragsgiver – tidligere elever har fått artikler fra tekst-faget på trykk i lokalaviser, og flere har også fått jobb som journalister.

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Du kan få tekstene dine på trykk i ordentlige aviser
- Du får et godt grunnlag for videre arbeid eller studier innen journalistikk, tekstforfatter, manusforfatter
- Hvis du er glad i å skrive og har lyst til å bli bedre

Å forstå tekster og å skrive godt er veldig viktig for deg i din videre utdanning og i mange fremtidige yrker

BILDE

Å kunne lese og forstå bilder (fotografier og levende bilder) vil bli viktigere i årene som kommer, uavhengig av ny teknologi. Uansett i hvilken jobb du ender opp i, vil du ha behov for visuell kompetanse og et reflektert forhold til publisering. I Bilde-faget lærer du å bruke virkemidlene som skal til for at dine medieprodukter skal få oppmerksomhet og få frem ditt budskap! Gjennom praktisk trening vil du lære å bruke fotografi- og videokamera, - du vil få tilgang på moderne studioer og dyktige lærere som har tett kontakt med bransjen. Gjennom individuelle oppgaver og samarbeid med andre i produksjonsteam vil du få faglig fordypning, utvikle kritisk tenkning rundt faget og få muligheten til å utforske ulike budskap og uttrykk.

Hva får du kunnskap om:

- Å planlegge og produsere på location og i studio
- Å presentere og publisere egne medieprodukter i ulike kanaler
- Å bruke teknisk utstyr for å oppnå høy faglig standard i egne medieprodukter

Hva kan du bruke kunnskapen til:

- Å planlegge og produsere på location og i studio
- Å presentere og publisere egne medieprodukter i ulike kanaler
- Å bruke teknisk utstyr for å oppnå høy faglig standard i egne medieprodukter
- Å bruke fortellerteknikk og dramaturgi for å fortelle historier hvordan komposisjon, lyssetting og redigering påvirker budskapet i egne og andres medieprodukter
- Å analysere og tolke bildeproduksjoner

Bilde: Hva kan vi tilby dere?

- Profesjonelle studioer og nytt utstyr for video- og fotoproduksjon
- Opplæring i profesjonelt kamerautstyr og programvare som Lightroom, Photoshop, Premiere Pro
- Mulighet for å prøve seg på profesjonelle oppdrag for reelle oppdragsgivere og medieaktører

Bildeproduksjon: Hva lærer du?

- Å planlegge og produsere på location og i studio
- Å presentere og publisere egne medieprodukter i ulike kanaler
- Å bruke teknisk utstyr for å oppnå høy faglig standard i egne medieprodukter

Bildekommunikasjon: Hva lærer du?

- Å bruke fortellerteknikk og dramaturgi for å fortelle historier hvordan komposisjon, lyssetting og redigering påvirker budskapet i egne og andres medieprodukter
- Å analysere og tolke bildeproduksjoner

HVA KAN DU PRODUSERE?

Film- og TV-produksjon:

Kortfilm, drama og dokumentar, reportasje, TV-program, musikkvideo

Fotografi:

Dokumentarfoto, portretter, motefotografi, matfotografi, kunstfotografi, fotoreportasjer, illustrasjonsfotografi, arkitekturfotografi, matfotografi, kunstfotografi

MEDIE- SPECIAL- ISERING

I mediespesialisering får du mulighet til å utforske og videreutvikle egen fagkompetanse, ferdigheter og holdninger i eget valgt medieuttrykk. Det legges vekt på selvstendig arbeid der du fordypet deg innen enten lyd, tekst, film, foto eller grafisk design, og hvor du gjerne kan utføre oppdrag for ekte arbeidsgivere. Du lærer om kreativ formidlingsevne, selvstendige uttrykk og tekniske ferdigheter.

Hva får du kunnskap om:

Faget bygger på et av de valgfrie programfagene som du tidligere har hatt: Bilde, grafisk design, lyddesign, medieutvikling eller tekst. Du må altså ha fullført ett av disse fagene før du tar mediespesialisering, hvor du fordypet deg videre i det aktuelle medieuttrykket. Du vil da kunne jobbe med ideutvikling og kreativitet, problemløsning og medieproduksjon.

Hvordan jobber vi i faget:

Det er sterkt fokus på å jobbe slik man gjør i den relevante bransjen, ute i det virkelige arbeidslivet. Du kan jobbe med virkelige oppdrag fra en oppdragsgiver utenfor skolen, eller oppgaver som er tilnærmet slik de ville vært, hvis det var en reell jobb. Dette innebærer for eksempel å ta reklamebilder for en butikk, skrive artikler for en avis, eller produsere filmer for markedsføring av en bedrift, for å nevne noe. Målet er at arbeidet i faget skal være selvdrivet og selvstendig der du selv kan finne oppdragsgivere eller lage dine egne oppgaver, og sørge for egen fremdrift.

Hva kan du bruke kunnskapen til:

Faget mediespesialisering forbereder deg til videre studier eller arbeid innen den sjangeren du har valgt å fordype deg i. Du lærer om hvordan man arbeider i den aktuelle bransjen og hvordan du forholder deg til profesjonelle arbeidsgivere og retningslinjer i det aktuelle yrket. Dessuten forbereder faget deg for arbeidsliv som stiller krav til selvstendig uttrykk, kreativitet og kompetanse og en rekke forskjellige arbeidsmetoder.

GRAFISK DESIGN

Daglig omgir vi oss blant visuelle uttrykk i hverdagen. Som grafisk designer er du med på å utvikle å skape nye uttrykk og formidle visuelle budskap. Som grafisk designer arbeider du med å nå frem til ulike målgrupper. Du kan jobbe med alle typer medier, som trykksaker, animasjon, produktemballasje, skilt, logoer, brosjyrer, reklame, sosiale medier og andre digitale flater.

Hva får du kunnskap om:

Hvis du er interessert i App-design, illustrasjon, animasjon, fotomanipulering, emballasjedesign, t-skjortedesign, produktdesign, magasindesign, reklame og informasjonsmateriell.

Hvordan jobber vi i faget:

Vi jobber både teoretisk og praktisk med faget både analogt og digitalt. Det er ert fag som passer bra for deg som liker å være kreativ og jobbe med form og farge.

Hva kan du bruke kunnskapen til:

Uansett om du skal lage en CV eller en presentasjon så er grafisk design nyttig for å kunne sette sammen tekst og bilder på en helhetlig og estetisk måte ovenfor målgruppen.

Som grafisk designer arbeider du med visuell kommunikasjon. Du kan jobbe med alle typer medier, som trykksaker, web og andre digitale medier, film og animasjon, produkter og produktemballasje, skilt, logoer, brosjyrer, reklame, bøker og lignende. Gjennom idé- og konseptutvikling skal designeren formidle et budskap til en bestemt type mottaker. Grafisk designer vil også være ansvarlig for den visuelle utformingen.

Hvis du er interessert i App-design, illustrasjon, animasjon, fotomanipulering, emballasjedesign, t-skjortedesign, produktdesign, magasindesign, reklame og informasjonsmateriell er dette faget for deg!

Hva lærer du og hva du bruke det til?

Uansett om du skal lage en CV eller en presentasjon så er grafisk design nyttig for å kunne sette sammen tekst og bilder på en helhetlig og estetisk måte ovenfor målgruppen.

Hvor og hvordan jobber vi?

Gruppearbeid og individuelt

YRKER

Grafisk designer, Illustratør, Animator, Produktdesigner, Spill-designer, App-designer, Web-designer, Art Director og mye mer.

VEIEN VIDERE STARTER HER!

Fyrstikkalleen 21, 0661 Oslo
postmottak@osloskolen.no
Tlf. 23 46 37 00

Besøk oss på nett:
www.f21.vgs.no
www.f21.tv
facebook.com/fyrstikkalleenskole
instagram.com/f21skole